

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Modvs Imponendi Poenitentiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

meorum emendatione, sicut hodie confessus sum omnia mea peccata coram Domino nostro saluatore Christo, qui cælum & terram moderatur, & coram sacro isto altari, & reliquiis istis; & coram confessario meo & Domini Missali sacerdote: & sicut puram edidi & veracem confessionem, & prompti sum animi corrigere omnia peccata mea, & qua possim sedulitate ea semper postea declinare.

X.

Et tu, Iesu Christe saluator mi, miserere animæ meæ, & remitte, precor, deletoque peccata mea & transgressiones meas, quæ vel olim vel recentius vnquam perpetravi; & ducas me in sublime regnum tuum, vt illic verfer cum electis & sanctis tuis absque fine & in æternum. Nunc & te humiliter obsecro, sacerdos Domini, vt tu mihi testis sis in die iudicii, vt nullam in me potestatem habeat diabolus, & vt tu apud Dominum mihi sis causidicus, vt peccata mea & transgressiones commissas corrigam, & ab eiusmodi aliis committendis desistam. Ad hoc præstandum adiuuet me Dominus ille qui viuit & regnat absque termino in æternum. Amen.

MODVS IMPONENDI POENITENTIAM.

I.

Si quis senex vel iuuenis, diues vel pauper, sanus vel infirmus, alteriusve alicuius ordinis, inuitus peccauerit, non ita accipiendum est tamquam voluntarie fecisset, vel ex industria. Si quis etiam necessitate coactus mali quidpiam perpetraverit, ex hoc ipso quod necessitate coactus perpetravit, veniam & censuram mitiorem semper mereatur.

II.

Caute distinguendum est de quolibet facto, Dei atque hominum causâ.

Hæc ministeria obseruantur in partibus transmarinis.

III.

Omnis episcopus sedem suam episcopalem capeat in die illa Mercurii, quæ caput ieiunii appellatur, & tunc ad eum veniat vnusquisque illius diœcesis qui capitali laborat crimine, & cum hoc confessum fuerit, docebit eum confessarius poenitentiam iuxta rationem cuiuslibet rea-

tus sui. Dignus vero si quis sit sententia grauiori, separabit eum ab ecclesiastica communione, concedet tamen & hortabitur, vt negotia sua necessaria exequatur, & sic demum impetrata venia domum redeat.

I V.

Post hæc etiam in die Iouis paschatis festum præcedentis conuocantur omnes vtique ad eundem locum, decantansque super eos episcopus hymnorum aliquid, absolutionem eis cedit, & reuertendi domum cum benedictione concedit veniam. Hoc ab omnibus Christianis obseruandum est.

V.

Verumtamen debet sacerdos, puta parochialis, diligentius indagare, quali contritione, & quali insuper perfectione vel plenitudine impositam sibi pœnitentiam vnusquisque perimpleuerit, & secundum hanc remissionem exhibere.

VI.

Si laicus alium sine causa occiderit, pane & aqua septem ieiunet annos, & eorumdem quatuor prout confessarius suus instituerit. Emenfa vero septennali illa pœnitentia, scelus tamen semper lugeat omni qua poterit industria, propterea quod incognitum est hominibus qualiter apud Deum valuit eius pœnitentia.

VII.

Qui alterum voluerat occidisse, & implere nequierat desiderium, annos tres ieiunet, vnum scilicet pane & aqua, eorumque duos prout confessarius suus ipsi imposuerit.

VIII.

Si laicus alium * inuitus occiderit, tres annos ieiunato, vnum pane & aqua, & eorum duos vt confessarius eius indicauerit, & transgressiones suas semper deplorato.

IX.

Si fuerit subdiaconus, ieiunet sex annos.

Si fuerit diaconus, ieiunet septem annos.

Si fuerit Missalis sacerdos, ieiunet decem annos: & episcopus duodecim annos, & semper lugeat.

X.

Si quis filium suum ita castiget vt inde moriatur, licet contra voluntatem suam, ieiunato quinque annos pane & aqua, vt supra.

XI.

XI.

Si episcopus, vel Missalis sacerdos, aliquem occiderit, amittat ordinis sui dignitatē, & pœnitentiam semper agat.

XII.

Si mulier infantem aut in vtero suo necauerit, aut cum iam in lucem ediderit, siue potione adhibita, siue re alia quacumque eiusmodi, ieiunato decem annos, tres videlicet in pane & aqua, & septem reliquos prout confessarius suus per misericordiam imposuerit, factumque semper debeat.

XIII.

Si quis * *abt* suum sine causa in furore suo occiderit, tres annos ieiunato.

* *zht,*
id est,
pecu-
nia, pos-
sessio, pe-
cus, &
fructus
manci-
pium.

XIV.

Si vxorem ex impia aliqua zelotypia maritus verberauerit, & illa inde moriatur insons, ieiunet tamen annos tres, & ipsius nequitiam semper debeat.

XV.

Si quis seipsum sponte interfecerit, siue mucrone aliquo, siue diabolica alia instigatione, nulli licitum est pro istiusmodi Missam decantare, nec cum psalmodia corpus eius terræ tradere, nec honesta positum sepultura humo condere. Illud idem iudicium in eum exequendum est qui flagitii causa vitam tormentis finierit, latro siquidem, & homicida, & domini sui proditor.

XVI.

Si quis viginti, * annos natus se cum bestia coinquinauerit, vel masculus cum masculo, ieiunet annos quindecim: & si vxorem habeat, fueritque ipse quadraginta annorum ætatis, & tale quid fecerit, abstineat iam, & ieiunet totius vitæ spatio; nec præsumat, donec moriturus sit, corpus Domini suscipere. Iuuenis & insipiens acriter flagellabuntur, qui simile quidpiam perpetraverint.

* *Sax.*
hiemes

XVII.

Quisquis coniugium fregerit, siue vxor, siue maritus, tres dies in qualibet hebdomada pane & aqua per septennium ieiunato.

XVIII.

Quisquis vxorem suam repudiat, & aliam ducit, coniugium soluit. Non enim abiiciat quisquam (vitæ aut mortis intuitu) eorum quidpiam quæ iure debito ad Christia-

nos pertinent, nec sepeliatur ille qui hoc facit inter Christianos, & de vxore idem fiat. Propinqui etiam qui his aderant a consilio, eadem plectantur sententia, ni citius resipiscant, & diligenter emendent.

XIX.

Si quis vxorem habeat, & etiam concubinam, nihil ei Christianorum iurium præbeat sacerdos aliquis, nisi pœnitens redeat ad emendationem; eademque illi lex esto, fueritne femina siue coniugata, siue concubina.

XX.

Si coniugatus quispiam cum legitima alterius vxore adulterium patrauerit, vel vxor ipsa cum legitimo alterius marito, ieiunet vterque septem annos; tres nimirum in pane & aqua, & quatuor reliquos prout docuerit confessarius: lugeat autem transgressiones suas quoad mortem.

XXI.

Si mulier aliqua duos sibi accipiat fratres in coniugium, alterum scilicet post alterum, iudicio sint obnoxii, & instant pœnitentiæ, vsquedum vixerint, solertissime, prout instruxerit ipsorum confessarius: morientibus demum debita Christianorum * obsequia sacerdos illis conferat; si & hoc promiserint, se diutius acturos fuisse pœnitentiam, si diutius eis viuere contigisset.

* alia
richi, ad
viaticum
& vn-
ctionem.

XXII.

Si quis in impii alicuius peccati exercitio per totius vitæ suæ spatium manserit absque omni resipiscencia, nescimus quid huic consilii excogitemus, nisi quod ad Dei pertineat iudicium, & absolui non poterit.

XXIII.

Si quæ mulier viro desponsata sit, non licet alteri hanc abducere: si quis hoc fecerit, sit excommunicatus.

XXIV.

Si quis nuptam aut virginem inuitam dolo rapuerit ad illicitum concubitum, anathema sit.

XXV.

Si quis suis illecebris alterius * pedissequam stupri causa seducat, & cum eadem inuita concubat, si ordinatus sit, amittat ordinis dignitatem, sin vero laicus, totius rei Christianæ communionem careat.

* vel fer-
uam, an-
cillam,

XXVI.

Si quæ virgo desponsata sit, & ante nuptias consummata captiua fiat, vel ex alia occasione ab illo cui despondebatur elongata, & contingat postea vt ipsa in conspectum sponsi sui veniat, data iam tum venia possunt ii coire, propterea quod hæc ab illo inuita aberat.

XXVII.

Si femina ordinem religiosum susceperit, & postea ad mundanas rediens vanitates familiæ susceperit administrationem, cogitans apud se, vt e facultatibus suis Deo a quo declinavit satisfaciatur, hoc omnino nihili est, ni peccatorum etiam declinet consuetudinem, & ad Christum redeat, vitam suam sic instituat, vt confessarius suus docuerit, & transgressionem semper corrigat studiose.

XXVIII.

Si Missalis sacerdos, siue monachus, hominem occiderit, ordinis amittat dignitatem, & ieiunet decem annos, scilicet quinque annos pane & aqua, & per alterum quinquennium tres dies in qualibet septimana, in reliquis autem cibo fruatur, & donec vixerit crimen lugeat diligenter.

Diaconus octo annos pane & aqua, & reliqua vt supra.

Clericus sex annos, vnde quatuor pane & aqua.

Laicus quinque annos, tres pane & aqua, vt supra.

XXIX.

Si quis ordinatum occiderit, aut sui ipsius proximum cognatum, dimittat terras suas & facultates, & fiat ei vt papa instituerit, & præterea semper defleat.

XXX.

Si Missalis sacerdos, siue monachus, lasciuum coitum concupiscat, vel coniugium violauerit, ieiunet decem annos, & semper defleat; diaconus septem, clericus sex, laicus quinque. Ita fiat.

XXXI.

Si Missalis sacerdos, siue monachus, vel diaconus, legitimam uxorem habuit priusquam ordinem induerat, & relicta ea sacros ordines ingrediatur, postea tamen libidine pruriens eam denuo clam susceperit, ieiunet eorum quilibet tamquam pro homicidio, & lugeat insuper vehementius.

Concil. Tom. 23.

X ij

XXXII.

Si Missalis sacerdos, vel monachus, vel diaconus, vel laicus, vel clericus, cum moniali fornicauerit, ieiunet quilibet prout ordini suo conuenit, tamquam pro homicidio, & quoad vixerit a carne abstineat. Monialis autem decem annos, sicuti & sacerdos Missalis; & semper factum lugeat.

XXXIII.

Si quis cum moniali vellet rem habere, & ipsa abnuerit, ieiunet ille propter impiam illam cogitationem annum vnum pane & aqua. Si quis cum legitima alterius vxore rem habere vellet, & ipsa noluerit, ieiunet ille propter impiam illam cogitationem annum vnum pane & aqua.

XXXIV.

Si quis cum alterius legitima vxore vellet rem habere, & ipsa id noluerit, ieiunet ille tres quadagesimas pane & aqua; primam scilicet in aestate, alteram in autumno, & tertiam in hieme.

XXXV.

Si quis velit cum femina rem illicitam habere, ieiunet quadraginta dies in pane & aqua.

XXXVI.

Si quis alium cum filia deprehenderit, componat reus cum amasia, & ieiunet vterque per annum vnum in diebus Mercurii & Veneris; ceteris vero fruantur quouis cibo, praeter carnem, & legitimú amplectantur coniugium.

XXXVII.

Si quis cum bestia coeat, ieiunet quindecim annos, scilicet octo pane & aqua, & in septem reliquis tres quadagesimas quolibet anno; diebus etiam Mercurii & Veneris, vsquedum vixerit, & debeat semper iniquitatem illam.

XXXVIII.

Si quis propria sua voluntate seipsum polluat, ieiunet tres annos, & in eorum quolibet quadraginta dies in pane & aqua, & abstineat a carne in vnaquaque, excepta die solis.

XXXIX.

Si quis alium veneficio interfecerit, ieiunet septem annos, videlicet tres annos pane & aqua, & in quatuor reliquis tres dies cuiuslibet septimanæ pane & aqua, & semper lugeat.

XL.

Si quis alicui morbum intulerit, ieiunet tres annos, vnum scilicet pane & aqua. Sin vero exinde moriatur, tunc ieiunato septem annos, sicut hic adscriptum est, & peccata sua semper lugeat.

XLI.

Si quis veneficio vtatur in alterius amore comparando, eique ideo pharmacum misceat, aut philtrum, ad edendum vel bibendum, aut arte vtatur necromantica; si laicus sit, ieiunet in singulis diebus Mercurii & Veneris per dimidium anni, pane & aqua; ceteris vero diebus cibo fruatur, excepta carne. Clericus vnum annum, vt supra, tribus diebus in septimana, pane & aqua, diaconus tres annos, vt supra, Missalis sacerdos quinque annos, eorumque vnum pane & aqua, & per ceteros quatuor vnamquamque diem Veneris pane & aqua; sed & in aliis diebus abstineat a carnibus.

XLII.

Si quis turpiter contra naturam & contra bonam Dei creaturam aliquo modo se inquinauerit, lugeat id quamdiu vixerit quod perpetravit.

XLIII.

Si quis in somno infantulum suum ita compresserit vt moriatur, ieiunet tres annos, vnum eorum pane & aqua, & in duobus aliis tres dies in qualibet septimana. Sin ex ebrietate acciderit, atrocius vindicator, vt confessarius docuerit; delinquens autem semper lugeat.

XLIV.

Si infans infirmus absque baptismo obierit ethnicus, & hoc ex culpa sacerdotis euenerit, amittat ille ordinatio- nis gradum, & sollicito componat. Et si amicorum negligentia acciderit, ieiunent illi tres annos, vnum scilicet pane & aqua, & per duos reliquos tres dies in hebdomada, & id semper lugeant.

XLV.

Si quis Christianum aliquem infideli vendiderit, indignus sit vt aliquo fruatur Christianorum beneficio, nisi e contra eum denuo domum redemerit, quod foris vendiderat. Et si hoc non poterit, distribuatur precium illud Dei omnino gratia, captiuumque alium alio precio liberet,

& liberatum dimittat. Ad hoc præterea per triennium integre satisfaciat, prout confessarius suus designauerit. Et si desint ei facultates quibus captiuum redimat, grauefcatur eius pœnitentia in annos septem integros, & semper defeat.

XLVI.

Si quis multimodis peccatis seipsum valde labefactauerit, & hæc demum relinquere & folicite corrigere voluerit, declinet ocius ad monasterium, ibidemque Deo semper & hominibus, prout docebitur, inferuiat: vel a patria discedat longe, & pœniteat semper donec vixerit; succurretque saltem hic in terra animæ suæ profundissima emendatione quam inuenire possit, vt docebitur.

DE SATISFACTIONE.

I.

In hoc confessionis genere valde conduxerit ad peccati expiationem theologi alicuius auxilium, non minus quam in morbi curatione docti cuiuspiam medici consilium.

II.

Sæpe peccant homines e propria ipsorum concupiscentia, nec raro per diaboli instigationem. Illud vero formidabile est, quod ecclesiastici toties in Deum peccantes ordinis sui amittunt dignitatem.

III.

Ad hoc corrigendum opus est rigida pœnitentia; semper tamen iuxta modum ordinis & peccati, vt in Canonibus est sancitum. Et debet quilibet hanc ambire totis suis viribus & conatu, intimi etiam cordis ipsius anxietate. Alii pœnitentiam subeant vnus anni, alii plurium, sed pro modo semper delictorum. Alii mensis vnus, alii plurium mensium, alii vnus septimanæ, alii plurium septimanarum, alii vnus diei, & alii plurium dierum, & alii quidem omnium dierum totius vitæ ipsorum.

IV.

Oportet medicum qui integre sanabit grauia vulnera, exquisita habere medicamenta. Nulla autem adeo grauia sunt vulnera, vt peccati illa: hæc enim vulnera adigunt in æternam mortem, ni confitendo, respiscendo, & satisfaciendo sanata extiterint.